

Obsah

Plánované akce

Společenská kronika

Jubilanti

Vzpomínka na Slávka Volavého

Františ Hlavénka, poslední šohaj na Podluží

Folklorní akce

XIX. Mezinárodní folklorní festival v Brně

Veřejné akce Slováckého krúžku spojené s oslavami

BRNO 8. - 9. novembra 2008

Projev Jana Poláčka na promoci reprintu Slováckých písniček

Zdravice Slováckého krúžku a Skaličanů v Bratislave

Postřehy z oslav stého výročí Slováckého krúžku v Brně

Putovali hudci... aneb očima vzpomínek

Ohlasy ke stému výročí

Ostatní

Poděkování dárcům

Logo Krúžku

Moji milí krúžkaři!

Obrazová příloha

Plánované akce

besedy: 21. 1. VH + šmak oharků, 23. 2. - Fašánek, 18. 3. postní beseda

termínu plesu: 7. 2. 2009

Společenská kronika

Jubilanti

jubilant	narozen	věk
Jan Beránek	31.1.1939	70
Ing, Josef Pokorný	10.3.1959	50
Miroslav Žajdlík	12.3.1939	70

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, pevně zdraví a spoustu příjemných chvil strávených ve Slováckém krúžku v Brně.

Vzpomínka na Slávka Volavého

Zdeněk Smělík

Letos uplynulo čtvrt století od jeho odchodu do muzikantského nebe.

Po přestávce má začít první hodina ruštiny na Purkyňově reálném gymnáziu ve Strážnici. Jaký bude ten profesor Volavý, jehož nezaměnitelné cifry při hraní strážnických danajů a dolňáckých verbuňků znám z poslechu rádia? Svižným drobným krokem, s hlavou vzpřímenou a mírně potutelným úsměvem, přilétl ke katedře. Tehdejší sportovně vypadající třicátník v nás studentech vzbuzoval respekt i tím, že vedle své úspěšné muziky byl i dobrý házenkář. V jeho oslovení třídy „mlááádeži“, bylo vždy cítit cosi přátelského a zároveň i trochu záhadného. Nezapomenutelné byly jeho „čtvrtletní kóny“. Jednou po zadání témat zasedl za katedru a roztáhl před sebe noviny. To jsme pochopili jako danou příležitost k „přiživování“ z připravených pomůcek. Po dostatečné době oznámil třídě: „pozor, budu se dívat“! Chvilí počkal, načež zavřel noviny a s úsměvem se šel dívat z okna. Vychutnával si, jak se překotně schovávaly učebnice a taháky, někdy i padaly na podlahu. Situaci pak komentoval slovy, že je vidět příprava, když se ví, kde potřebné údaje a informace najít.

Po Velikonocích nám zasvěceně komentoval a porovnával techniky zdobení velikonočních vajíček. Ta jsme mu na přání přinášeli, ať to bylo z Horňácka, hradištského Dolňácka, strážnického okolí, ale i z Luhačovského Zálesí a Valašska (to od spoluža-

ků, kteří museli z politických důvodů bydlet v internátě při gymnáziu, aby byli vytrženi z vlivu svých rodin).

Málo je známo, že Volavý byl také výborný verbíř a tanečník. Dva roky nám dělal i tanečního mistra. Ještě dnes si pamatují jeho nadnášený waltz - jako by plaval ve vzduchu. Často jsme také chodili na zkoušky jeho muziky do ZK Šohaj (původně Lidového domu). To pak dalo podnět k založení národopisného souboru písní a tanců na gymnáziu, který vedl František Košťuřík, pozdější ředitel gymnázia a současně oblíbený Volavého muziky. Organizačně soubor vedla Kateřina Mastná, matka lidového vypravěče Milana. Mímochodem, zde jsem se poprvé setkal s Jožkou Kubíkem, který chodil učit našeho spolužáka Fr. Gajdoše hře na cimbál (skoro přitom nemluvě). S vybranými krůžkaři jsem několikrát spoluúčinkoval s Volavého muzikou, ať již při veřejných vystoupeních, instruktážích pro vedoucí zájmové umělecké činnosti v rámci tehdejšího Gottwaldovského kraje, nebo pro zahraniční delegace v družstevním vinařském sklepě. Vzpomínám si, že při jedné takové akci pro brazilskou parlamentní delegaci rozverně poslankyně při jejich taneční kreaci opakovaně vykřikovaly „slivovita, cardas“. Pro ilustraci Volavého přístupu k plnění povinností zase uvádím, jak po jednom půlnočním návratu z instruktáže v Otrokovicích ráno vyvolal na zkoušení jednoho z nás. Naším maturitním ročníkem skončila i profesorská kariéra Volavého na gymnáziu. Při loučení na maturitním večírku, kdy „skončila sranda“, mne oslovil povzbudivými slovy a tak trochu i věštbou do začínajícího samostatného života. Tu jsem si mnohokrát připomněl, když jsem třeba spolupracoval s několika výzkumnými ústavu v tehdejší SSSR a přednesl zde i několik přednášek. Byl i rád, že se nemýlil.

Další naše třídní setkání bylo po dohodnutých 10 letech na strážnickém zámku i se Slávkem Volavým, což se pak opakovalo několikrát, ale to již byl zavedený ředitel a také zakladatel Ústavu lidového umění, tehdy ještě Krajského střediska lidové kultury. V té době se stabilizoval jeho primášský styl a jeho muzika byla na vrcholu své činnosti, což dokládají dochované úpravy, zvukové nahrávky, promyšlené úpravy a i technická náročnost.

Méně je již známo, že se Volavý jako Moravský Slovák nenarodil a jen řízením osudu se jím opravdově stal. Narodil se v Meziboří na Žďársku Marii a Janu Volavým, oběma původem z Vysočiny. V šesti letech se rodina odstěhovala do Židlochovic, kde Slávkův otec pracoval na berním úřadě. Zde dostával Slávek kvalitní hudební základy od učitele a varhaníka Hynka Práta.

Ve 12 letech se rodina přestěhovala do Strážnice, kde pokračoval ve studiu na gymnáziu a intenzivně se hudebně vzdělával u profesora hudby Antonína Kříže, který byl rovněž varhaníkem, klavíristou a kapelníkem strážnické dechovky. Souběžně se učil

houslové technice u Hugo Nosska (žáka houslového virtuóza Františka Ondříčka), který byl vedoucí osobností hudebního života ve Strážnici s dlouhodobou tradicí hudební kultury. Bylo běžné, že v kruzích „vzdělanců“ se pěstovala lidová hudba a naopak lidoví hudebníci znali not hrávali umělou hudbu. V takovém prostředí vyrůstal ze Slávka ctižádostivý houslista. Vystupoval jako sólista na školních oslavách, akademických, koncertech, hrál v orchestru při divadelních představeních i operetách. Hrál skladby Haydnovy, Beethovenovy, Beriotovy aj. V roce 1942 po maturitě odchází do Brna na hudební a dramatickou konzervatoř. Válečné události zásadně ovlivnily jeho život. Z totálního nasazení se mu podařilo uniknout a začal pracovat v brněnské továrně, což ho přivedlo do našeho Slováckého krúžku. Ten tehdy vedl polešovický rodák Jaromír Běhuněk. Skončila válka, bylo mu 23 let, a proto nerad zanechal pomýšlení na kariéru koncertního hráče. Začal studovat na filosofické fakultě Masarykovy univerzity (MU) v Brně češtinu a ruštinu. V této době hrával Slávek i jako primáš našeho krúžku.

V roce 1949 nastoupil na místo profesora na strážnickém gymnáziu a současně začal dále studovat na filosofii MU hudební vědu a národopis. Studium dokončil v roce 1953 doktorskou disertací „Svatební písně a jejich vztah k jednotlivým úkonům svatebního ceremonálu“.

Po druhé světové válce se Volavý stal aktivním účastníkem renesance folkloru u nás, ať již jako muzikant, autor nebo spoluautor programů **strážnických** slavností nebo ředitel Ústavu lidového umění a současně vznikajícího Muzea vesnice jihovýchodní Moravy. Již na prvních strážnických slavnostech v roce 1946 byl výkon jeho muziky hodnocen nejvýše, což se pravidelně opakovalo. Výkon a věhlas muziky úzce souvisel s hudebním růstem jejího primáše.

Rozhlasové nahrávky, spolupráce s BROLNem, zahraniční turné, to všechno vytvářelo mezi lidmi trvalé povědomí o výborné cimbálové muzice a jejím primáši Slávku Volavém. Volavý dokázal vyjádřit hudbou touhy, radosti i smutky lidí v cifrách svých houslí a se svým charakteristickým úsměvem předával posluchačům i divákům pocit opojení životem. Za tuto nepřehlédnutelnou činnost na poli folkloru byl tehdejšími režimem oceněn titulem zasloužilý umělec.

Když po zdravotních peripetiích Slávek Volavý před 25 lety náhle zemřel, hráli nad jeho hrobem strážnickí hudebníci jeho oblíbenou píseň „Vím já jeden hájíček. Odnesl s sebou nejen své neopakovatelné umění, ale rovněž nůši poznatků a vědomostí k poznání kořenů a podstaty lidové kultury, které zasvětil celý svůj život.“

Živou vzpomínkou na dnes již muzikantskou legendu jsou „Hudecké dny Slávka Volavého“, které se v posledních letech konají koncem listopadu ve Strážnici.

Františ Hlavénka, poslední šohaj na Podluží

V listopadovém čísle Malovaného kraje mě zaujala vzpomínka na významnou osobnost podlužáckého národopisu, poštoreského rodáka Františka (Františe) Hlavénku. Autor Schultz v něm mimo jiné uvádí, že byl členem Slováckého krúžku v Brně. Tato informace mě poněkud zarazila, neboť by mě osobně velmi mrzelo, kdybychom na 100. výročí mezi krúžkařskými osobnostmi z Podluží opomněli zmínit tohoto bohatýra. Při jednom z telefonických rozhovorů s O. Kůrečkou ml. jsem se ho zeptal, co on o Fr. Hlavénkovi ví a jak to vlastně s jeho vztahem k našemu krúžku bylo. Ani jsem netušil, že jsem se obrátil na osobu z nejpovolanějších, neboť Fr. Hlavénka byl blízkým přítelem rodiny Kůrečků a Oldřichovým kmotrem. Krátce po našem telefonátu jsem od O. Kůrečky dostal e-mailem velice zajímavý a čtivě napsaný článek o jeho kmotrovi, který napsal na základě vzpomínek svojí maminky Růženy. Zároveň mě informoval, že vlastně ani přesně neví, zda kmotr členem brněnského krúžku byl nebo ne, ale že měl určitě ke krúžku blízký vztah a jezdil příležitostně do Brna na různé krúžkařské akce.

Mezi jeho velké kamarády totiž patřili mimo O. Kůrečky další významní krúžkaři, jako např. „Ňancek“ Hasil, Jura Holásek, Miloš Janulík, Jožka Kobzík, Jan Prokop, František Kašník, Luboš a Dušan Holý, Jaromír Nečas a další. Jak mi ale potvrdil prof. Dušan Holý, Hlavénka nikdy členem našeho krúžku nebyl (co by tu taky on, člověk srostlý s půdou a bytostný sedlák, dělal).

Abych si ale obsah zajímavého článku nenechal jen pro sebe, dovolím si s laskavým svolením autora s ním seznámit i čtenáře Krúžkozoru.

Miroslav Hebron

Františ Hlavénka z „Poštorné“ se narodil v roce 1913. Když byl starší, tak s oblibou na otázku, kdy se narodil, říkal „v triaticátem“, což bylo číslo jeho rodného domu. Pocházel ze sedlácké rodiny. Jeho tata byli furiant, jednu prohráli v kartách krávu. Obhospodařoval ale 80 měřic polí. Na vojně byl u „dragúnů“ a byl spojařem. Ještě v pozdním věku perfektně ovládal morseovku. Byl dobrý hospodář, výborný zpěvák, verbíř, tanečník. Stárkoval do svých 35 let. Po r. 1945 byl zakladatelem „Slováckého krúžku v Poštorné“, byl jeho starostou, organizátorem národopisných akcí, z jeho popudu zrežíroval Svat'a Fučík z Břeclavi Noháčovu hru „A ona zapomněla“, kde se sešli výborní amatérští herci i zpěváci. Za jeho starostování se pořádaly v Poštorné pěkné „krúžkové“ plesy, které byly navštěvovány širokým okolím. Měl přehled o národopisném dění na celém Podluží. Nejednou mi vykládal, jak jezdil „pres“ pole do „Ranšpurka“, kde měl rodinu. „Vítali nás tam jak bratrá a uchýtili sa, kdo ke kemu pújde na večeru a kam možú dat koně“.

Byl uznávanou osobou a při zpracování knihy od Dr. Dušana Holého „Podluží“ spolupracoval jako poradce. Stýkal se s lidmi, kteří se o národopis zajímali a

pracovali pro něj. Jeho častými hosty bývali Dušan a Luboš Holí, Rudolf Gajdoš, Jan a Petr Skácelovi, Aleš Černý, Jaromír Nečas, Joža Dostál, sběratel krojů, podle jehož návrhu si Břeclavan nechal udělat Mánesáky. Slyšel jsem při jednom setkání, jak se bavili o příchodu Chorvatů na Moravu. Kmotr tvrdil, „že ked sem Chorváti došli, toš to byli zemané“! A Dostál zase tvrdil, „že sem došli s vytrhanýma prdelama a celý kroj převzali od nás Podlužáků“. Ing. Ladislav Húska a Dr. Antoš Frolka při sběru písní v Poštorné nasbírali od něho pěknou řádku písní. Z jeho vyprávění si vzpomínám, jak kdysi vykládal: „Kedysi jeli formané, Bilofčani z Fosfy a vézli hnojivo na vozy. Zastavili sa na obecni u Frakarů. Seděli tam starý Berka a povídajú tým Bilofčanom: To sú fúre co vezete? To nejsú žádné fúre. S takú fúru si nechám prejet aj nohu. Toš sa vsadili o liter a šli ven. Ale ked ti formané vyšli ven a uviděli toho starého Berku, toš sa začali smít, jak jich napálili. Ten starý Berka měli dřevěnou nohu. Toš formané kúpili liter a bylo“.

Při zakládání Břeclavanu pomáhal Dr. Kobzíkovi shánět muzikanty a tanečnický. On byl vyslaný za Vlastikem Kopulekým „esli by nešel také hrát“. Účinkoval v začátkách s Břeclavanem, kde vynikal svým bohatýrským zpěvem. Ked zazpíval u kapličky ve Starej, čuli ho až u kostela v Poštorní. Předvedl s Poštoranama na tvrdomských slavnostech svadbu ze suliců a sám dělal družbu. Měl své oblíbené kamarády, mezi které patřili Miloš Janulík, Ňancek Hasil, Oldřich Kůrečka, kterému byl na svatbě za svědka a jeho dětem za kmotra. Po čase mu neřekli na celém Podluží jinak než kmotre, kmucháčku a někdy aj kmotr sviňa. Byl pravidelným návštěvníkem starobřeclavských hodů, zpíval ze starobřeclavským mužákama a když dojel Slávek Volavý zvat Starobřeclaváky do Strážnice na slavnosti, vždy dodal: „A veznite sebú kmotra.“ Samozřejmě také byl omylný, také „nekedy prebral a zřažkla mu nota, aj noha“, a když jednou odcházel nad ránem ze starobřeclavských hodů, „mosel mu jeho kamarád Oldřich Kůrečka pomoct vést kolo a on drža sa nosiča, trikrát sebú uderil, tak jak v Novém zákoně.

Pro Břeclavan byl výborný pomocník v jeho začátkách. Velice dobře si vzpomínám na jeho originální „poštorskú“ mluvu. Šak nadarmo se neříká: Máš máuo? Toš di do Poštorně, tam ti priserú. Byl přísným cenzorem „poštorského“ nářečí a Břeclavan si ve svých písních vybral poštorské nářečí jako nejpůvodnější. Byl staromilec, tak jak jeho kamarádi, dbal na dodržování tradic, a když umřel, básník Jan Skácel o něm napsal: „Umreu poslední šohaj na Poduží“.

Růžena Kůrečková

Folklorní akce

XIX. Mezinárodní folklorní festival v Brně

Festival se konal jako každoročně koncem měsíce srpna. Zmíním se o těch představeních, kterých jsem se zúčastnil.

Zahajovací koncert se konal ve čtvrtek 28. 8. v Loutkovém divadle Radost. Začal velkolepě státní hymnou a znělkou festivalu. S každým souborem, po vzoru zahraničních festivalů, byla na jevišti i vlajka země původu. Právě tento večer se diváci měli možnost dozvědět nejvíce o vystupujících souborech i o obsahu předváděných čísel, což na dalších programech mnohdy chybělo. Uvedení bylo důležité zvláště v případě souboru Kalamandyr, který nebyl ve festivalové příručce (naopak na jedné z fotek příručky se na nás usmívali neúčinkující členové souboru Šafrán).

Kdo vystoupil a čím zaujal:

Kalamandyr (z Indie od Bombaje) přijel náhradou za indický soubor Creative Cultural Academy. V tanci starém 5 tis. let jsme měli poznat vyznávání úcty bohu lásky (měl prý 16 108 žen), zpěvu a hudby Kr(i)šnovi. Účinkující byli oblečení v třípytíových oděvech. Muzikanti tradičně seděli na podlaze a hráli na buben, činely a klávesnicový nástroj.

Národopisný soubor **Vrčka** ze Šlapanic tančil mimo jiných tanců líšeňský čardáš. Tento soubor odvozuje svůj název od dvoustranné lžice (tvaru kosti), tzv. „vrčky“, kolem které se zavíjejí dva prameny vlasů „do vrčky“ a současně se vplétá 10 m červené stuhy.

Dětský folklorní soubor **Goralík** předváděl folklor ze Spiše. Dívky se při zpěvu doprovázely klepáním kamenů v rukou.

Soubor **Juhas** ukázal místní folklor z vesničky Ujsoly (ležící v beskydském Polsku, severně od slovenské Oravy).

Brněnský **Půčik** předvedl zbojnické a odzemek v provedení dívek. Vzbudil tak úsměvy přítomných.

Dětský soubor **Volynianochka** z Lutska (na Ukrajině) zatančil ukrajinské tance, stejně jako tance z Volyně a Polissje (části Ukrajiny). Primáš hrál na harmoniku. Na vystupujících bylo vidět, že prošli náročnou gymnastickou přípravou (malí Alexandrovci).

V brněnském **Májíčku** se blýskla naše členka Jana Schejbalová zpěvem a hrou na cimbál.

Populární **CM Šmytec** (vystupuje v hudebním klubu Desert a spolupracuje se Zavádkou s Čejkovic) představila repertoár z různých regiónů Slovácka.

Slovenský folklor uvedl soubor **Hornád** z Košic s muzikou brněnské Połany. Soubor spolupracuje s řadou sdružení a souborů, jako zde s Połanou. Pravidelně účinkuje ve folklorní hitparádě zvané Kapura, vysílané slovenskou televizí. Nejuvolněnějším vystoupením se představil v závěru pořadu soubor **Májek z Brna**.

Vlastní představení zpestřil folklorní skřítek, který opakovaně shodil za stěny logo OSA. Vyjadřoval tak nespokojenost s pravomocemi OSA (Ochráněho svazu autorského - vykonavatelem autorských práv podle jím prosazeného Autorského zákona č. 121-2000 Sb). Tyto pravomoci jsou totiž v rozporu s tradičními lidovými zvyky při muzice.

Podle zákona zpěvák, který dostane na besedě chuť si zazpívat před muzikou, by měl mít ověřeno, zda píseň, která ho napadá nemá autora, jehož dílo je kolektivně spravováno. Pokud by bylo spravováno, musí mít sepsanu licenční smlouvou, ve které mu autor poskytuje oprávnění k výkonu práva dílo užít (za patřičnou odměnu - viz § 12, 46).

V ještě složitější situaci jsou pak přítomní muzikanti: Jelikož nevědí, kterou píseň budou předem neznámému zpěvákovi (nejlépe autoru písně) doprovázet, měli by mít pro jistotu uzavřenu licenci na všechna kolektivně zpravovaná díla.

Navíc musí být tato veřejná beseda oznámena příslušnému kolektivnímu správci s uvedením jmen autorů a názvů děl, která mají být provozována, a to nejpozději 10 dnů před konáním akce. Pokud pořadatel besedy takové oznámení neučiní, má se za to, že na produkci budou provozována pouze díla autorů, pro které kolektivní správce právo na živé provozování hudebních děl spravuje (§ 101).

Ale ani nezpěváci a nemuzikanti před poplatky plynoucími z tohoto zákona neutečou. Musí vykonavatelé autorských práv zaplatit poplatek za koupi přístroje ke zhotovování rozmnoženin zvukových nebo zvukově obrazových záznamů, přístrojů ke zhotovování tiskových rozmnoženin, nenahraných nosičů zvukových a zvukově obrazových záznamů a za pořízení tiskové rozmnoženiny, i když se jejich skutečné užití nebude týkat děl kolektivně zpracovávaných (viz § 25).

Kdo se pokusí o změnu tohoto poněkud absurdního zákona? Bude to Folklorní sdružení (FOS)? Politická strana Folklor i společnost (FiS)? Nově vzniklá Společnost pro lidové tradice Jihomoravského kraje (SPLT JMK)? Nebo snad zůstanou všechny naše zastupující folklorní organizace i po volbách k zákonu netečné?

Hudební pořad festivalu se konal v pátek 28. 8. a podruhé ji zajišťovala CM Šmytec. V programu **Třináctá komnata muzikanta** se předváděly muziky v pro ně netypických pozicích:

CM **Ženičky z Hluku** (doprovází ženský sbor Klebetnice z Hluku) patří mezi čistě ženské cimbálové muziky u nás. Muzikantky se představily jako přesvědčivé barové tanečnice s kankánem na píseň Whisky, to je moje gusto za doprovodu harmoniky.

CM OLiNa je muzikantsky zdatný soubor z Hodonína. Pravidelně míchala vážnou a lidovou hudbu. Jejich název je převzat z Mendělejevovy periodické soustavy a říká, že jde o kyslík, lithium a sodík. Muzikanti také tvrdí, že vynásobením protonových čísel těchto prvků, vydělením počtem členů muziky a odečtením počtu hodin dne dostáváme věkový průměr členů muziky v roce založení muziky.

CM Kubíci jsou většinou odchovanci Veličánku z Velké nad Veličkou. Vznikla r. 2004 a vnuci a primáši Petr a Pavel Kubík s ní napodobují ohnivou hudbu svého děda Jožky Kubíka, zvaného Filík, charakteristickou nepravidelným rytmem. Repertoár čerpali z okolí Velké. Vedle bratrů Kubíků hrál a zpíval i třetí výrazný primáš Jožka Slovák (ještě nedávno primoval Veličánek).

CM Šmytec předváděla své tajné muzikantské sportování, kterého se jim z důvodu cvičení na housle v dětství nedostávalo (místy však na úkor spádu pořadu).

V sobotu 29. 8. dopoledne se konal průvod městem v pořadu **Roztančené město** s povinnými 4 zastaveními. Krúžek dobrovolně přidal další dvě zastavení, aby čekáním nevypadl z tempa. Muži zazpívali k plné spokojenosti v dříve nevystupovatelném počtu 7 zpěváků. Před námi šel soubor Kalamandyr. Jejich jediné předváděné pásmo jsem během festivalu shlédl celkem 6x.

Odpoledne se konal pořad **Slovácký krúžek v Brně stoletý** na nádvoří Nové radnice. Vystoupil Slováček a dospělý soubor (mužský sbor, ženský sbor a chasa za doprovodu muziky). Chasa vystoupila premiérově s tanci z Brezové v nových brezovských krojích. Ze 4 nacvičujících sólistů mužského sboru byl přítomný pouze Mirek Hebron a stačil mimo zpívaných sól ještě pořad moderovat (s Jitkou Brešovou). Ohlas mezi rodiči byl výborný, neboť po několik dnů pak nabízeli své děti do Slováčku.

Ukončení festivalu se konalo v neděli 31. 8. po pořadu **Všeci lidé sa ňa ptajú**. Vystoupily soubory Kalamandyr, Dřeváček z Jihlavy, Hornád, Jánošíček a Javorník z Brna, Juhas, Poľana, Volynianochka. Jednotlivá čísla propojoval moderátor - pasák krávy (podle počtu nohou spíše pasák stonožky).

Po zkušenostech s F scénou se v průběhu závěrečného programu ztráceli diváci odcházející na vystoupení VUS Ondráš na náměstí Svobody s nadějí, že najdou místo k sezení. Pořad se nazýval **120 minut s Ondrášem** a vystoupení skutečně trvalo na minutu přesně podle názvu. Zúčastnilo se ho cca 2 tis. většinou stojících diváků. Pro špatně vidící diváky bylo nachystáno velké plátno (nedostatečně zaostřené). Co zajímavého bylo k vidění?

Gužík tradičně na vyžádání diváků opakoval své sólo s efektem tentokrát kouřícího cimbálu. Pro muziku se staly oddechové Zatoulané pohádky s barevnými kouřovými i zvukovými efekty a hudbou ze záznamu. Zkrácená Etiketa měla spád. Tradičně nejoblíbenější mezi diváky byl fyzicky náročný (svými výskoky a zvedačkami) tanec Myjava. Představení se účastnili i oba kandidáti na hejtmana Juránek a Hašek a v rámci předvolebního boje slíbili, že pomohou společně zachránit VUS Ondráš.

VL

Veřejné akce Slováckého krúžku spojené s oslavami

5. 10. – 5. 11. Výstava - Století krúžku ve fotografiích

14. 10. Mužácké zpívání u burčáku – mužský sbor a hosté od 18.00 hod.

16. 10. Vystoupení dětského souboru Slováček od 17.30 hod.

22. 10. Vystoupení taneční skupiny, ženského sboru a cimbálové muziky od 19.00 hod.

Vše se koná ve vestibulu Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně na Koblížné ul. č. 1

Vstup volný.

15. 10. XXV. Havelské hody v krúžku od 18.00 hod. v sále klubu University obrany, Brno, Šumavská 4

8. 11. Putovali hudci... Slavnostní představení a beseda u šesti cimbálů od 18.00 hod. do 02.00 hod. ve všech prostorách brněnského Stadionu.

Jak je patrné z textu výše uvedené pozvánky, akce probíhaly po celý měsíc.

Na výstavě **Století krúžku ve fotografiích** byly připomenuty významné osobnosti a akce krúžku. Tuto výstavu mohli rovněž shlédnout i účastníci závěrečného slavnostního večera v předsálí brněnského Stadionu.

Mužácké zpívání u burčáku bylo zahájeno vystoupením našeho mužského sboru v místní kapli. Zazpíval pásma v minulosti nejčastěji zastoupených oblastí v krúžku z Horňácka a z Podluží.

Z mimobrněnských přijeli vždy akceschopní Horňáci (Jura Miškeřík, František Okénka ml., František Chovanec, Martin Zálešák, Jan Pavlík a Luboš Holý) a zazpívali své

písň. Další volná zábava pokračovala ve vestibulu ústavu, kde čekalo účastníky i malé pohoštění.

Nezapomenutelný byl zvláště somelier a verbř Zdeněk Bravenec, který stačil jím dovezené víno a burčák nejen nalévat, ale i s košťřem verbovat!

Havelské hody se konaly s nefalšovaným ex presidentem Havlem na hodovém právu v kyjovském duchu. Z přespolních dorazily chasy z Dolního Němčí, Jarošova, Nového Lískovce a Malého Zálesí.

Pro vysokou účast diváků pokladna přistoupila k opakovanému prodeji týchž nedostatkových vstupenek. Po celý večer platila dámská volenka, což ovšem některé dámy při své nepozornosti nezaregistrovaly.

Vystoupení dětského souboru Slováček uváděl Honza Beránek, který současně nahrazoval nepřítomný mužský sbor z úvodního čísla připraveného na slavnostní večer. Vedle dětských her předvedených nejmladšími dětmi zazpíval sborek dívek (bohužel pouze v civilu) a zahrála a zazpívala muzika Slováčku. Sympaticky působilo vystoupení nejmenších sólových zpěváků při klávesovém nástroji.

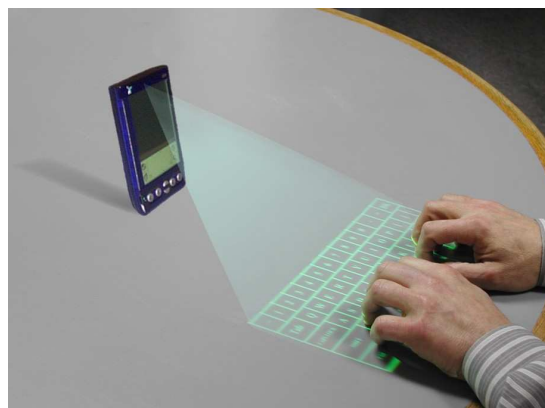
Vystoupení taneční skupiny, ženského sboru a cimbálové muziky bylo určeno účastníkům semináře o mečových tancích. Chasa předváděla jednotlivé mečové tance, ženský sbor vyplňoval zpěvem čas na převleky. Po 21. hodině (po vlastním nácviku) dorazili někteří členové mužského sboru podpořit zábavu. Ústav však byl v tuto dobu již zahalen tmou.

Slavnostnímu večeru s programem Putovali hudci... se věnuje řada článků a proto odkazují na jejich hodnocení.

Snad jen na dokreslení uvedu, že podle intenzity a délky potlesku se divákům nejvíce líbilo vystoupení zpěvačky a cimbalistky Jany Schejbalové. Jana má již za sebou úspěšnou účast v celostátní soutěži dětských interpretů lidové písň zvané Zpěváček. Finále se konalo loni v Lázních Velké Losiny a Jana se umístila v první desítce.

Autoři plakátu na akci se inspirovali současnou terminologií ve světě bouřlivě se rozvíjejících informačních technologií (jazykem IT) a zvali diváky na besedu u 6 cimbálů (virtuálních). Ve skutečnosti byl tento projekt úspěšně realizován na 2 cimbálech (fyzických).

počítač budoucnosti, produkt IT

V tomto jazyku IT rovněž napsal svůj článek na internet autor, který spočetl, že v šestihodinovém programu vystoupilo 8 cimbálových muzik (z celkového počtu 12 účinkujících muzik)! ... A to ještě neúčinkovala v programovém prospektu uvedená Horňácká cimbálová muzika Petra Mičky (Horňáky doprovázela Horňácká muzika Petra Mičky - zůstaneme-li u jazyka IT)!

VL

Brno 8. - 9. novembra 2008

Náš bratislavský krúžek sa vypravil v sobotu 8. novembra 2008 na oslavu 100-ročného výročia založenia Slováckého krúžku v Brne. Záujem našich členov o túto oslavu bol mimoriadne veľký. Až tak, že sa musel robiť prísny výber. Prednosť mali naši krojovaní a hlavne tí, ktorí poctivo chodili na nácvik piesní, ktorými sme sa mali prezentovať na tejto oslave.

Nikto sa však nečudoval tomuto záujmu, pretože stretávanie sa s našimi „staršími bratmi“ sa tešia od nepamäti veľkému záujmu. Je to stretávanie sa s priateľmi v pravom zmysle, lebo takéto priateľstvá sa uzatvárajú na celý život. Viem o tom svoje, lebo opatrujem náš archív, v ktorom je uložených veľa spomienok krúžkarov na naše spoločné stretnutia.

Ale teraz sa musím vrátiť k vyššie uvedenému stretnutiu. Organizátori stretnutia nezabudli na nič – pred slávnostným večerom na počesť storočnice brnenského krúžku,

Brňáci pripravili strečkovú stretnúťku všetkých troch krúžkov v Ostrovačiciach, kde sme navštívili pamätnú izbu bratov Mrštíkovcov (mimochodom priaznivcov - priateľov krúžkov), kde nás privítala Zdenička Kristová chlebom a soľou, Luděk Pecho a pán Rostislav Viktorín kalíškom slivovice a napokon pani zástupkyňa starostu „městyse“ poučným a krásnym výkladom o autorovi „Pohádky máje“ Vilémovi Mrštíkovi a o jeho osude. To som však zabudol napísať, že na odbočke z dialnice nás u benzínovej pumpy čakal Roman Krejčí, ktorý nás nasmeroval do Ostrovačíc.

Nasledovala prehliadka hradu Veveří, ktorej predchádzal spoločný obed s pražskými krúžkarmi v reštaurácii „U Nedbálků“ (Príbuzní nášho prvého primáša po založení krúžku v roku 1922). Prehliadku zariadil u svojho priateľa – kastelána brnenský starosta Václav Štěpánek. Bola veľmi zaujímavá a dozvedeli sme sa mnoho zaujímavých vecí. Zlatým bodom bola ochutnávka vín vinárskej rodiny z Čejkovic. O ochutnávaných vzorkách nám podal vyčerpávajúce vysvetlenie p. Křivánek, vzorky roznášali jeho pôvabné dcérky.

Nesmiem obísť zvitanie sa krúžkarov aj priamo v Brne. Nechýbali ani slzičky dojatia. A čo povedať na slová priateľov z Prahy, ktorí sa mne a mojej Hanke vyznali z toho, že naše stretávanie sa im prinášajú radosť a ako nám povedali, netrpezlivo očakávajú dátumy stretnutí.

Program bol zaujímavý a krásny. Vyjadrili sa k nemu aj mnohí krúžkari a návštevníci zápismi do našej kroniky.

S miernou závisťou sme sledovali vystúpenie malých tanečníkov za Slováčka a hlavne pásmo chasy a muziky. Zaujali nás aj pozvaní hostia, ktorých čestné miesto bolo na javisku. Boli medzi nimi osobnosti spojené s folklórom. Rád by som niektorých spomenul, ale nie všetkých som poznal po mene, tak nech mi to prepáčia.

Koho z Brňákov spomenúť, komu poďakovať za krásny večer a za starostlivosť o nás? Niektorých som už spomenul, iste im príprava takéhoto večera dala veľa práce a ubrala silu. Tie nahradí vždy pesnička a posedenie s priateľmi. Spomeniem však aspoň p. Zdeňka Fajbusa, nielen ako speváka a tanečníka, ale aj ako autora peknej publikácie, Fajova Storočenka Slováckého krúžku v Brně 1908 – 2008, ktorou nás niektorých obdarovali. Naši muzikanti zase privítali opätovné vydanie štyroch zväzkov „Slováckých písniček“, ktoré zozbieral a vydal p. Poláček, medzivojnový člen krúžku.

Vďaka Vám Brňáci za vaše ozajstné priateľstvo, ktoré nám dlhé roky prejavujete, v dobách dobrých a zlých. Ďakujem vám aj za utvrdzovanie česko-slovenskej vzájomnosti, jej rozvíjanie ako dedičstva našich zakladateľov Dr. Pavla Blahu, Msgr. Ludevíta Okánika, Juru Černého st., arch. Dušana Jurkoviča a napokon aj Dr. h. c. Ing. Štefana Janšáka, jedného z vašich prvých členov (a ako sa u vás traduje aj prvého predsedu – starostu krúžku).

Nech sa vám a aj nám podarí udržať naše priateľstvo a rozvíjať odkaz našich predchodcov, vložené do našich krásnych zvykov, piesní a tancov a odovzdávať ich našim nasledovníkom.

Vašek Dlešťík

Projev Jana Poláčka na promoci reprintu Slováckých písniček

„Jsem velmi rád, že Vaší zásluhou dochází k reprintu 1. až 4. dílu Slováckých písniček, a to zároveň a shodou okolností také při příležitosti 40. výročí úmrtí autora těchto zpěvníků, mého otce. Jsem přesvědčen, že dr. Poláček by byl potěšen, kdyby mohl vidět, že jeho sběratelské dílo a jeho činnost ve Slováckém krúžku nebyla zapomenuta a přináší i po 40 letech své ovoce. Mohu potvrdit, že můj otec se zmiňoval o tom, jak rád hrál a zpíval v Slováckém krúžku a že se s nadšením ujal sběratelské činnosti na Slovácku a později i na Hané.

A jestliže dnes cítíme potřebu jeho sběratelské dílo si znovu alespoň zčásti připomenout, pak je to důkaz toho, že tato sběratelská práce měla svůj hluboký smysl v tom, že nám všem zachovala trvalé hodnoty skryté v nádherných lidových písních našeho regionu, které by jinak zcela určitě upadly v zapomenutí.

Na závěr bych chtěl poděkovat vám všem ve Slováckém krúžku, kteří jste přišli na myšlenku reprintu zpěvníku mého otce a starali se o její realizaci, panu dr. Štěpánkovi za napsání úvodního slova a ovšem také nakladatelství Albert a konkrétně Františku Šalému za provedení tohoto reprintu.“

Zdravice Slováckého krúžku a Skaličanů v Bratislavě

Milý Slovácký krúžku!

V dnešní slavnostní den se myšlenky mnohých z nás vrací do roku 1996, kdy Slovácké krúžky z Prahy, Brna a Bratislavy vystoupily na Strážnických slavnostech ve společném pořadu *Modloslužebníci, aneb láska k tradici*. Za uplynulých dvanáct let urazily naše krúžky kus cesty – společné i každý své vlastní.

Výsledky Tvé vlastní cesty jsme mohli dnes vidět a můžeme konstatovat, že jsou potěšující – pro nás a jistě i pro Tebe. Rozdáváš a rozdáváš radost širokému okolí, ale hlavně vlastním členům, pro které ses stal neodmyslitelnou součástí života. Děkujeme Ti za to.

Náš **Slovácký krúžek a Skaličané v Bratislavě** by však dnes rád poděkoval za ten kus společné cesty, který urazil s pražským, ale především s Tebou – brněnským

Slováckým krúžkem za těch posledních dvanáct let, ale i za roky předcházející. Na podiu strážnických slavností byl náš krúžek mezi Vámi Popelkou, téměř bez vlastních krojů, bez muziky, ale přesto s množstvím lidových písní z našich regionů a s upřímnou láskou k tradici, kterou tam prezentoval. Díky této opravdové lásce a především díky osobním přátelstvím a srdečným vztahům členů našich krúžků, je dnes v bratislavském krúžku spousta nových krojů, které si naši členové pořídili ve vlastní režii, začali jsme s nácvikem tanců a chceme rozběhnout vážnější práci s muzikou, i když nedostatek hudebníků je u nás kritický. Za toto Ti, brněnský krúžku, děkujeme obzvlášť.

I když jsem se při děkování dosud vyhýbal jménům, abych někoho neopomenul, dnes, v oktávě svátku Všech věrných zemřelých – lidově „Dušiček“ – jedno jméno prostě obejít nemohu. Toto jméno bylo pro nás v Bratislavě roky synonymem brněnského Slováckého krúžku – Jenda Krist. Prakticky všechny kontakty na brněnský krúžek jsme vedli přes něj, on byl iniciátorem prvního setkání výborů krúžků v Lipově u Jagošů v r. 1988, on byl autorem myšlenky společného vystoupení krúžků ve Strážnici v r. 1996 (podtitul pořadu Modloslužebníci zněl: 100 let Slováckých krúžků), on byl nejčastěji v kontaktu s naším tehdejším richtářem Jurou Černým ml., on asi nejvíce „držel palce“ našemu krúžku, když se znovu ocitl za státní hranicí a zůstal tak bez dorostu. Kromě množství zpracovaného i nezpracovaného folklorního materiálu zanechal – našťástí – krúžku nejceněnější – živý – odkaz – vlastní manželku. Děkujeme oběma.

*Moravo, Moravo, Moravěnko milá,
co z tebe pochází? Chasa ušlechtilá!*

Tuto píseň, která tak mohutně zněla v úvodu večera ke 100. výročí založení pražského Slováckého krúžku 16. listopadu 1996, mi vždy začne zpívat moje manželka, když překračujeme slovensko – moravské hranice při našich pravidelných návratech do mého rodiště – na Velehrad. Je to onen kraj mezi Buchlovem a Hradištěm, kde v záplavě krojů o pouti k počtě sv. Cyrila a Metoděje v dunění zvonů velehradské baziliky slyšet slova: „Dědictví otců zachovej nám, Pane!“ – slova, vyzývající k zachování tradic moravského lidu – od náboženských, kulturních až po umělecké, kterým kraluje píseň, ta Věčná píseň, na jejíž počest věnoval ke stému výročí založení pražského krúžku svou báseň spisovatel František Kožík. Dnes ji chceme věnovat Tobě, bratrský brněnský krúžku.

*Sluneční klenba od Buchlova po Hradiště –
zlato tekoucí vzduchem.
V polích slyšitelně stoupá hlinou vůle rodit.
A to už je píseň.*

*Tiché tóny vzala večer z dívčích zahrádek,
ty křiklavé ze sedmého poháru,
a z vinohradu roste
mohutný chór smíchů a vzdechů jako díkuvzdání.*

*Všechno je v té písni –
od jiskry prvního zaslíbení
přes tisíc objetí až k cestě popelem –
je moudrá a věčná.*

*Ale především je v ní život,
vyznání, přísaha, radost i vzdor.
Především je v ní chuť krve –
z nádherné jizvy v srdci.*

Petr Fajkus,
richtár Slováckeho krúžku a Skaličanů v Bratislave

Postřehy z oslav stého výročí Slováckého krúžku v Brně

Asi nedostatek spánku některých z nás a nervozita před výročím se projevila zodpovědným přístupem všech účastníků, předvedením těch nejlepších výkonů (chybičky nebylo vidět), a tak se společné dílo podařilo. Vivat !!! Především Václavovi SK I – (Štěpánkovi), který nesl na svých bedrech veškerou tíhu odpovědnosti, a patří mu „sláva a poděkování“, neboť kdyby se nezadařilo, nesl tedy na trh kůži především ON. Ač se spoustou obav a nejistoty se i předlouhý program sestavený „mistrem Hebronem“ vyjevil jako velmi šťastný. Byl rozmanitý, záživný, jedno číslo lepší jako druhé, a i přes svoji délku dokázal zaujmout. Chválit musíme i nové režiséry, dokázali dát pořadu rychlý spád v návaznostech, bez prodlev, dokonce i bez některých účinkujících, kteří se chvílemi někde zapomněli... Nakonec všem připadalo, že probíhá vše přirozeným samospádem, a to i díky šikovné moderátorce, na které se to projeví už v lednu příštího roku, takže co dodat? Hodně štěstí! Velmi účelným se nakonec ukázalo i Fajovo stolové řešení a mírné nasvícení sálu, kde se v hledišti diváci pohybovali tiše, mohli si dát oddech i malé občerstvení, tím se jim při dlouhém programu přece jen odlehčilo. Večeře byly vydávány průběžně, nikde nevznikala „zácpa“, všeho bylo dostatek. Fajo díky, organizačně zvládnuto na jedničku!!!

Díky i tanečnicím a zpěvačkám, které za domácí úkol napekly. Postaraly se tak o slavnostní chuťové ladění osazenstva sálu, jak se na takovou stoletou oslavu sluší. Po ochutnání skutečných dobrot přestal brblat i správce. A kolik toho bylo a jak vynikajících chutí! Chutnalo opravdu všem, nic nezbylo a nic se neschovávalo. Dobroty

a dobré víno chutnaly minulým, stávajícím i budoucím VIP, kterým se přece jen podařilo se zúčastnit. Velmi se jim líbila úroveň programu, který stihli zhlédnout, jeho bezprostřednost a byli překvapeni množstvím diváků, rozšafnou a přátelskou atmosférou, která na sále vládla mezi diváky i účinkujícími. Bavili se s přítomnými účastníky a cítili se mezi námi skvěle i bez oficiálního uvítání (nebo snad proto?). Některé mrzelo, že nemohou zůstat a musí si plnit povinnosti jinde, přestože se za námi velmi těšili. Nějak jsme sice pozapomněli dát na stoly jmenovky, takže místa jim určená jim byla obsazena, ale nikomu nevadilo, že seděl úplně někde jinde. Brilantně to zvládali naši uvádějící VIP Verunka Smítková a Mirek Lejsek. Ti také velmi chválí svého šéfa Járy Ungermanna, za jeho vstřícnost, obětavost, milý přístup a organizační schopnosti. Rádi pro něho všichni pracovali a pomáhali v napjatých situacích, kdy se diváci nahromadili při vstupu a uváděli je na jejich místa. Chválíme i naše prodávající, celou dobu poctivě a obětavě plnily svou náročnou povinnost, ačkoliv tak přišly o zhlédnutí programu. S milým přáním vystoupily i naši známí krůžkaři z Prahy a Bratislavy, kteří vzpomenu téměř nezapomenutelného J. M. Krista, který zanechal starostovi krůžku, kromě jiného, živý odkaz, manželku Zdeny. Překvapivě mezi dalšími gratulanty byl zástupce FoS a Ministerstva kultury a nám všem známý Milan Zelinka.

S Mirkem jsem odcházeli kolem jedenácté, v nejlepším se má přestat a únava začala vítězit. Spokojenost byla na všech stranách, úsměvy, dobrá nálada, zpěv a tanec. Doma u vínka před spaním jsme všem dali velkou jedničku. Tak hurá do dalších sta let...

Díky všem! Společný zájem, společná práce a zábava spojuje i zavazuje a to nejen v přítomnosti, ale i v budoucnosti. A to je myslím moc dobře!

Žeňa Rosenbergová

Putovali hudci...aneb očima vzpomínek

Snad ani nemohl jiný incipit z nepřeborné studnice lidových písní lépe vyjádřit atmosféru galakonzertu lidových písní, muziky a vyprávění při příležitosti oslav stého výročí Slováckého krůžku v Brně.

Tato moravská baladická lidová píseň nejlépe charakterizuje putování tisíců členů a příznivců folkloru Slovácka napříč stoletím a jejich nadšenecké aktivity, vyjadřující vnitřní potřebu žít s lidovou písní i v městském prostředí. Byli to především studenti, kteří si před sto lety přibalovali na studia do černého kufříku kus domova, aby se podělili o svůj vztah s lidmi, kteří sice neměli to štěstí vyrůstat ve folklorním prostředí vesnic, byli však natolik vnímaví, že přijali tuto část národní kultury za svou.

Když se vrátím ve vzpomínkách na dobu mého působení ve Slováckém krůžku v Brně, připadala mi atmosféra jubilejního galakrůžku podobná té, která vládla před více než

padesáti lety v místnostech Sdruženého závodního klubu železničářů na Šilingrově náměstí. Setkání s těmi všemi, kteří se dožili tohoto krásného jubilea (pokud se to vůbec někomu podařilo během večera uskutečnit, neboť mi to připomínalo hledání jehly v kupce sena), nás vracelo padesát let zpět. Vzpomínka na ty časy nás vzájemně naplňovala pocitem štěstí a radosti, že jsme se zase v písni sešli, že jsme opět dokázali vysoko vynášet v písni své pocity pospolitosti, „drža sa kouem pasu“, až do doby, než nastala policejní hodina. Často zaznívala v tichých nočních hodinách píseň *Nepůjdem domů, až bude ráno*, pravda někdy „piánko“, to když se objevovaly policejní hlídky, jindy halasněji...

Přiznejme si, že některým z nás se při setkání zaleskla v oku slza nejen radosti, ale i smutku z toho, že tady nejsou již mezi námi někteří „bodří druhové v písni“. Takový je život, slza se setřela, ale vzpomínka bolí dál. Nelze je všechny jmenovat, těch kamarádů a kamarádek je již tolik, že by to bylo nad možnosti tohoto zamyšlení. Konec konců jsou takové vzpomínky součástí nás, jsou naším vnitřním bohatstvím, neboť život s písni nás vzájemně obohacoval a my si je pečlivě střežíme. Neodpustím si zde vzpomenout alespoň některé - Jožku Tomše, Jana Prokopa, Jožku Kobzíka, Jaroslava Čecha a Jana Miroslava Krista.

Nechci se pouštět do většího rozboru vlastního programu. Jak říkají vinaři při hodnocení vína, nemělo to chybu. Možná mělo, ale byly to drobnosti nepodstatné. Proč vytýkat drobné scénické nedostatky těm, kteří ten večer nabízeli srdce na dlaní všem, kteří se s nimi přišli podělit o radost ze setkání i z toho, že se tak významných kulatin krúžku dožili.

Patrně nejstarším členem Slováckého krúžku v Brně je Oldřich Krejčí, původem ze Svatobořic. Jeho vstup na scénu při křtu reprintu sbírky *Slovácké písničky* od Dr. Jana Poláčka vyvolal bouřlivý potlesk a nikdo by věrně krojově oblečenému muži nehádal, že se dožívá neuvěřitelných 94 let. Situací, které v průběhu večera divákům vhněly slzy do očí bylo ještě několik. Především roztančená scéna těch nejmladších krúžkařů ze souboru Slováček. Při pohledu na tanečky i zpěvy těch budoucích nositelů tradic muselo zaplesat každé srdce, stejně jako poslech mladých muzikantů s CM Slováčku nenechal nikoho na pochybách, že o další generaci krúžkařů je dobře postaráno. Nepochybně velkým zážitkem byl pohled na zaplněnou scénu ženským i mužským sborem krúžku. Písňe v jejich podání s intonační jistotou i čistotou, stejně jako taneční čísla, se nesly v duchu odkazu známých folkloristů, kteří vtiskli krúžkařskému stylu jistou míru autentičnosti.

Vzpomenu jen z těch dříve narozených Arnošta Budíka z Bohuslavic, Jiřího Práška a Karla Páče z Kuželova, Zdeny Jelínkovou z Velké nad Veličkou a Jaromíra Běhunka z Polešovic. V krúžku se vystřídala řada známých osobností z řad muzikantů i zpě-

váků. Většina z nich byla starostou Dr. Václavem Štěpánkem v komentáři vzpomenua a jsou uvedeni ve *Storočence*.

V programu defilovala velká řada zpěváků, tanečnicků, muzikantů ze všech oblastí Slovácka a každý chtěl přiložit byť jen prostý kvítek do bohaté kytice vzpomínek.

Osobně se mně svíralo hrdlo při zpěvu Jana Beránka, který v závěru pořadu zazpíval píseň *Doletelo zpevné ftáča*. Zdánlivě milostná píseň s dimenzí hloubky filosofie života vyzněla jako echo iniciální písně o putování hudců. Vnímavému posluchači není třeba vysvětlovat proč.

Nelze opomenout ani vystoupení obou bratrských krúžků z Prahy a Bratislavy, které dovázaly slavnostní kytici pěveckými gratulacemi.

Jak jinak zakončit toto malé zamyšlení než konstatováním, že se autorovi pořadu Miroslavu Hebronovi a jeho spolupracovníkům, Zdeňku Fajbusovi a Václavu Štěpánkovi, podařilo vytvořit nesmírně pestrý pořad s dobrou gradací. Pořad velmi dobře vedla známá hlasatelka z Radia Prohlas Helena Hájková-Bízová. Obdivuhodně dobře se dokázal vypořádat s organizačními a realizačními problémy starosta Václav Štěpánek se širším okruhem spolupracovníků.

Na závěr již jen jedno přání, aby láska k lidové písni dokázala přežít všechny katastrofy, které nám přináší život. Jen tak můžeme směle vykročit do integrující se společnosti národů s hrdostí nám vlastní, jen tak si uchráníme svou identitu.

Jan Pavlík

Ohlasy ke stému výročí

Blahopřání krúžek dostal ze souboru Olšava z Uherského Brodu a z knihovny v Kyjově.

Následují rozvinutá sdělení:

Zdravíme celý Slovácký krúžek, muzikanty, tanečnický, zpěváky a blahopřejeme ke stovce. Nemůžeme se zúčastnit, protože 8. listopadu máme akci. Na ní nejen že seznámíme hosty s vaším výročím, ale připomeneme si i spolupráci s vámi. Budeme hrát a zpívat i za vás a necháme na scéně krupón. Ještě jednou blahopřejeme a užijte si to.

Pavel Petržela a Marýnka Vracov

Vážení krúžkaři,

v srpnu 2007 mi poslal dopis náš dlouholetý a čestný člen a zakladatel pěveckých sborů krúžku, Ing. Antonín Bartošík. Je dosti osobní, ale v souvislosti s naším 100. výročím mi nedá, abych z něj neocitoval alespoň to, za co mně strýc Toník nebude peskovat. Protože si myslím, že je to vyznání, které se k tomuto výročí skutečně hodí...

...Chtěl bych Tvým prostřednictvím poděkovat brněnskému Slováckému krúžku za všechno to krásno, kterým mně činnost Slováckého krúžku opěkněvala a vlastně opěkněvala dodnes. Je toho hodně a prolíná se to celým mým brněnským životem (od roku 1948). Tož teda přiznávám se, že s ním a v něm jsem prožil nejkrásnější chvíle svého života, v něm jsem poznal mnoho svých celoživotních přátel a kamarádů (i ženského rodu), v něm jsem byl za svoje aktivity nejednou veřejně oceněn, čehož si do dnešního dne velmi vážím, ale zejména si vážím

- těch krásných písniček, co jsme tam zazpívali;
- těch pěkných tanců, co jsme tam zatancovali;
- těch bohovských moků, co jsme tam pokoštovali...

Ej, pane Bože, jak mi to teď schází a jak je mi po tom teskno...

K tomuto vyznání snad již netřeba nic dodávat...

Václav Štěpánek

Milí přátelé,

nechce se mi ani věřit, že už má Slovácký krúžek stovku. Když byl člověk mladý, věnoval tomu, co měl rád, skoro všechn svůj volný čas. V letech 1957–1963, kdy jsem v Brně studoval, jsem chodíval hrát do Javoriny, do Mládí na Lékařské fakultě a také do Slováckého krúžku, který jsem tehdy vnímal jako jakýsi „domov“. Snad to bylo tím, že se tam setkávaly celé generace lidí se vztahem k našemu folkloru. Stále vidím tehdejšího starostu Fanyka Hejného s paní Dulinkou, Páčovy, Slezákovy, pana profesora Húska, slyším a hraju muziku s Bulíčkovými, Mirkem Markem, zpívám s Milošem Kučerou, Majkou Vyoralovou – co to bylo krásných večerů s muzikou, zpěvem a také se spoustou často vášnivých debat! Nakonec se muzika a písničky staly další součástí mého života a 40 let po návratu do Hradiště jsem hrál v muzice Hradišťanu. Začátek všeho

ale pořád vidím v Krúžku, na který jako dnes už skoro sedmdesátiletý důchodce nepřestanu vzpomínat!

Přeju vám, přátelé, aby i pro vás byl krúžek vaším „druhým domovem“, stal se pro vás zdrojem radosti a nakonec také krásných vzpomínek.

Hodně štěstí a úspěchů vám přeje Váš.

Petr Hrobař

Vážený pane doktore!

Děkuji za nádhernou podívanou a blahopřeji k organizačnímu úspěchu večera. Bylo to velkolepé.

Jinak opravdu byl nával, dělal jsem co jsem mohl, posílám ukázky z připravovaného CD.

Děkují a zdraví Pavlíkovi
(MUDr. Jaroslav Pavlík)

Ahoj,

ještě jednou děkujeme za pozvání, koncert byl moc krásný! Jen jsem litovala, že ti gajdové zpívali a hráli tak krátce. Pak jsme si ještě prohlížely panely s fotografiemi, moc zajímavé! Ani jsem netušila, že Ty jsi členem Krúžku už tak dlouho.

Ještě mám prosbu - nemáš na toho úžasného gajdu - dr. Holáska - kontakt? Vyprávěla jsem o něm kolegyni Marcele Antošové - na základě toho článku - a ona by velice stála o to, aby si udělal čas a byl jejím hostem ve vysílání.

Irena

Milí přátelé v krúžku!

Chtěla bych Vám moc poděkovat za jedinečný zážitek v sobotu večer. Slavnostní představení bylo úžasně připraveno, opravdu to bylo skvělé a velmi zajímavé. Omlouvám se, že jsem po koncertě nezůstala. Spěchala jsem domů, protože jsem byla už hodně unavená.

Tímto večerem jsme pomyslně uzavřela „moderovací období“, které jsem (a to jsem Vám nikdy neříkala) otevřela při 95. výročí založení krúžku. Až po této události jsem se před pěti lety začala více věnovat moderování koncertů a festivalů. Teď mě čekají jiné starosti a radosti. Začátkem ledna nastupuji na mateřskou dovolenou a další úvahy o „veřejných aktivitách“ přenechávám až po narození miminka v polovině února. S podporou Proglasu a hlavně mého manžela Jirky si ponechávám i po dobu mateřské aktivity spojené s folklorem na Radiu Proglas, takže se neztratím.

Můžete být pyšní na to, co se Vám podařilo dát dohromady na sobotní večer. Jsem moc ráda, že jsem u toho mohla být a děkuji za to. Děkuji i za všechna přátelství, která jsem si v sobotu uvědomovala – moc to pro mě všechno znamená...

Helena Hájková

Ostatní

Poděkování dárcům

Moji milí krůžkaři,

oslavý 100. výročí založení Krůžku máme již zdárně za sebou a do řady hodnocení průběhu zbývá ještě přidat zhodnocení finanční. Náklady na tuto významnou akci přesáhly 300.000,- Kč a ještě v září tohoto roku to vypadalo, že budeme muset sáhnout hluboko do finančních rezerv Krůžku, abychom si mohli dovolit financovat oslavý v plánovaném rozsahu.

Naštěstí se ještě v průběhu října a listopadu podařilo našim členům zprostředkovat sponzorské dary od několika firem, které bych teď chtěla vyjmenovat a poděkovat jim i zprostředkovatelům: Janu Mošřkovi a firmě KEIMFARBEN, s.r.o., Mariánu Brešovi a Grandhotelu Brno, Miroslavu Hebronovi a firmě HOFA, s.r.o.. Alois Vala zprostředkoval dary od Dopravního podniku města Brna, a.s., Ing. Pavla Starého a Magistrátu města Brna, místní část Brno-střed. Významnou částku jsme obdrželi od RWE Transgas Net, s.r.o. zásluhou manželů Klímových.

Velké díky také patří našim členům, kteří přispěli peněžítými či věcnými dary: Josefu Dokoupilovi, Jaroslavu Homolovi, Františku Kašníkovi, Zdeně Kristové, Josefu Kučeroovi, Miladě Polákové, Františku Severinovi, Ireně Schejbalové, Zdeňce Škollové, Rostislavu Viktorinovi a ženskému sboru.

Zásluhou těchto jmenovaných členů a firem nejsme po oslavách ztrátoví a novému výboru, který bude zvolen na valné hromadě v lednu 2009, předáme účetnictví se slušnou finanční rezervou.

Protože již dále nemohu vykonávat funkci hospodářky Krůžku, prosím naléhavě všechny členy o snahu získat na tuto práci někoho z našich řad, nebo i externí firmu. Krůžek je momentálně ve skvělé kondici umělecky i finančně a proto snažně prosím o jeho zachování a pozvednutí i pro dalších 100 let.

Romana Ningerová

Logo Krúžku

Vítězným logem se stalo v tajném hlasování na říjnové besedě logo č.7

Moji milí krúžkaři!

Nezadržitelně se blíží rok 2009. V sobotu 7. 2. 2009 nás však čeká můj plesový svátek. Pozvěte na něj své přátele a známé! Pamatujte na dárek pro mne! Kež by mi každý z vás věnoval aspoň dárek (nebo i více dárků), to by bylo radosti! Však si to zasloužím, nemyslíte?

Přeji vám všem krásné prožití vánočních svátků a pevné zdraví i mnoho radosti v nastávajícím roce.

Váš Krúžek

Obrazová příloha

XIX. Mezinárodní folklorní festival v Brně

z vystoupení mužského sboru SK

foto: Ing. Lucie D' Ambrosová

z vystoupení ženského sboru SK

foto: Ing. Lucie 'Ambrosová

Projev Jana Poláčka na promoci reprintu Slováckých písniček

křest písniček, Ing. Jan Poláček vlevo

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

Zdravice Slováckého krúžku a Skaličanů v Bratislavě

Slovácký krúžek a Skaličané z Bratislavy

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

Postřehy z oslav stého výročí Slováckého krúžku v Brně

z vystoupení Slováčku

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

dívčí sbor a muzika Slováčku

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

kyjovská skočná

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

verbíři z Podluží

foto: MUDr. Jaroslav Pavlík

zpěváci z Hornácka

foto: z internetu